

From: "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>
Sent: 6/28/2024 1:32:58 PM
To: "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>, "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>
Cc: "5.1.2e" <5.1.2e@nijmegen.nl>
Subject: gewijzigde stukken 1

5.1.2e en 5.1.2e,

Zojuist hadden we overleg met de burgemeester en de wethouder.

Hieronder de actiepunten:

- De burgemeester wil het als voorlopige sluiting naar buiten brengen en daarbij het alternatief van een maximumstelsel benoemen.
5.2
- De wens is dat de Cirkel nog open blijft. Is dat praktisch gezien mogelijk?
- Het intrekingsbesluit gaat pas woensdag 3 juli in.

Ik heb geprobeerd om het in de stukken te verwerken, maar het is nog lang niet af. Kunnen jullie aanvullen?

Groet,

5.1.2e

Onderwerp

Intrekking aanwijzingsbesluit Tippelzone

Opsteller	5.1.2e	Behandeldatum	4 juni 2024
Programma	Veiligheid Zorg & Onderwijs	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	5.1.2e en 5.1.2e		

Advies

1. Het Aanwijzingsbesluit Tippelzone d.d. 22 maart 2022 in te trekken.
2. De brief aan de raad vast te stellen, waarin de raad wordt geïnformeerd over het besluit van het college om het aanwijzingsbesluit tippelzone in te trekken.

Aanleiding

De zitting van de rechtbank rondom twee geweigerde tippelzone-registraties heeft plaats gevonden op 17 mei 2024. Deze registraties zijn geweigerd omdat beide personen niet voldoen aan de in het aanwijzingsbesluit gestelde voorschriften. De rechtbank heeft op 28 juni 2024 uitspraak gedaan en het beroep gegrond verklaart. De registratieplicht in het aanwijzingsbesluit Tippelzone is door de rechtbank onverbindend verklaard wegens strijd met de privacyregels. Verder heeft de rechtbank de voorwaarden in het aanwijzingsbesluit die betrekking hebben op de uitsterfconstructie buiten toepassing gelaten wegens strijd met de Dienstenrichtlijn. Dit heeft onmiddellijk grote negatieve gevolgen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de tippelzone en voor het tot nu toe geldende beleid. De Nijmeegse tippelzone is nu zonder voorafgaande registratie toegankelijk voor alle straatsekswerkers. De uitsterfconstructie die wij kennen en de koppeling die is gemaakt met het zorgaanbod is nu niet meer uitvoerbaar zonder een registratie. Om deze reden is het noodzakelijk om de tippelzone voorlopig te sluiten. Een eventueel alternatief zou zijn om een tippelzone met een maximumstelsel te hanteren. 5.2

5.2. Met betrekking tot het maximumstelsel geldt dan dat het niet meer mogelijk is om de beleidsuitgangspunten van een zorgaanbod en een uitsterfconstructie te hanteren. De tippelzone wordt dan voor een ieder toegankelijk zolang het maximum nog niet is bereikt.

Naast de twee bovengenoemde personen heeft ook de stichting Bureau Clara Wichmann (BCW) bezwaar gemaakt tegen de twee afwijzingsbesluiten. BCW heeft in het voortraject meerdere malen aangegeven dat zij voorstander zijn van het openzetten van de tippelzone voor alle straatsekswerkers en dus zonder te voldoen aan alle gestelde voorwaarden, waaronder de registratieplicht. Om deze reden verwachten wij dat zij hier landelijke bekendheid aan geven. Dit zal een aanzuigende werking hebben en grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de tippelzone.

Beoogde impact

Met bijgevoegde brief informeren we de raad over het genomen collegebesluit en welk vervolg gegeven wordt aan sluiting van de tippelzone met betrekking tot de openbare orde en de veiligheid in de stad. Tevens wordt ingegaan op de voortzetting van de zorgaanpak voor de sekswerkers en het bestaande beleid.

Ten aanzien van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg dragen we bij aan de ambitie: “We zorgen dat kinderen en volwassenen zoveel mogelijk in een (veilige) thuissituatie kunnen leven. We versterken inwoners en gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen.” Ons besluit sluit aan op de bij deze ambitie geformuleerde activiteit: “We voorkomen huisuitzettingen, leiden toe naar zorg, werken aan perspectief van multiprobleemhuishoudens en beperken overlast als gevolg van dakloosheid en psychiatrische en/of psychosociale problematiek.”

Ten aanzien van het programma Veiligheid draagt onze aanpak van het prostitutievraagstuk bij aan de ambitie: 'We zijn een lokaal bestuur dat binnen het veiligheidsdomein regie neemt, kaders stelt en partijen bij elkaar brengt.' Ons besluit sluit aan op de bij deze ambitie geformuleerde activiteit: 'We stellen in geval van multi-problematiek, lange-termijndoelen vast en we leveren bijbehorend maatwerk om escalatie van problematiek en stijgende (maatschappelijke) kosten tegen te gaan.' In de situatie waar inwoners zichzelf niet goed kunnen redden en waarvan de problematiek leidt tot maatschappelijke onveiligheid, kiezen we voor een individu- en/of systeemgerichte aanpak.

Een belangrijk onderdeel van lokale veiligheid is de zorg voor een ordelijk verloop van het maatschappelijk verkeer in de openbare ruimte. Hier heeft de burgemeester als bestuursorgaan wettelijke bevoegdheden om verstoring of bedreiging ervan tegen te gaan. Daar is sprake van in geval gedrag een direct of dreigend gevaar voor derden veroorzaakt of als daardoor hun rechten worden of dreigen te worden aangetast en met als uitdrukkelijk doel om (dreigende) onveilige situaties tegen te gaan en zo nodig te doen stoppen.

Argumenten

1.1 Proactief handelen ter voorkoming van overlast rondom de tippelzone, omgeving en de stad

De risico's voor de openbare orde in en rondom de tippelzone en de overlast die dit mogelijk zal meebrengen voor de omgeving en de stad, zijn dermate groot dat het vraagt om direct handelen en het voorlopig sluiten van de tippelzone. Van belang is dat de betrokken personen (de geregistreerde straatsekswerkers en de zorginstanties) goed geïnformeerd worden en wel direct na het besluit van het college om het aanwijzingsbesluit in te trekken en de tippelzone te sluiten.

1.2. Geen Nijmeegse tippelzone voor heel Nederland.

In de huidige situatie zijn voorschriften gesteld aan de sekswerkers om te mogen tippelen. Door de opgelegde registratieplicht was het mogelijk om zicht te houden op en op de hoogte te blijven van wie er werkzaam zijn. Het was mogelijk om deze relatief kleine groep sekswerkers te motiveren en ondersteunen om uit het straatsekswerk te stappen en hen te ondersteunen bij lotsverbetering. Onder o.a. deze condities is destijds groen licht gegeven om de tippelzone open te houden.

Wanneer de tippelzone toegankelijk wordt voor alle sekswerkers uit Nederland is van een persoonsgerichte aanpak waarbij gewerkt wordt aan lotsverbetering geen sprake. De aanzuigende werking van het vervallen van de registratieplicht zal grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de tippelzone.

1.3 Relatief veilige werkplek kan niet meer geboden worden

Afgelopen jaren is geprobeerd voor deze doelgroep een relatief veilige werkplek te creëren. Deze is niet meer te garanderen bij een tippelzone die volledig opengesteld wordt voor alle sekswerkers uit Nederland en zonder registratieplicht. Tevens is er minder grip met het oog op hygiëne, hulp en bestrijding van vrouwenhandel en uitbuiting.

1.4 Zorg en veiligheid, integrale inzet en ondersteuning

Vanuit veiligheid en openbare orde is het belangrijk dat we weinig gelegenheid bieden aan sekswerkers om na de uitspraak van de rechtbank en het vervallen van de registratieplicht gebruik te maken van de tippelzone. Wij verwachten dat we dan een te groot risico lopen op het aantrekken van meerdere en andere sekswerkers die al dan niet een relatie met Nijmegen hebben. Vandaar dat wij in het belang van de veiligheid en openbare orde de tippelzone zo snel mogelijk na de uitspraak van de rechtbank sluiten.

Kanttekeningen

Tippelen zonder zone

- Bij sluiting van de zone moet er rekening mee gehouden worden dat het tippelen zich verplaatst naar een ander deel/delen van de stad. De verwachting is dat wellicht een aantal van de sekswerkers zoeken naar andere plekken om te kunnen tippelen. In de coronatijd heeft een aantal sekswerkers in de omgeving van de huidige zone naar klanten gezocht. Een ander opvallend feit was dat in deze lockdownperiodes meerdere sekswerkers een andere weg zijn ingeslagen/ gestopt zijn.
- Het zou kunnen dat de omgeving afkeurend reageert op sekswerkers.
- Aan de hand van de APV kan handhavend worden opgetreden wanneer sekswerkers tippelen in de stad.
- Mocht er meer toezicht en handhaving nodig zijn op het tippelen dan zal met de politie en handhaving gesproken worden over evt. verschuiving van de inzet.

Zorgaanpak straatsekswerkers

De zorgaanpak voor de groep straatsekswerkers is op dit moment geborgd bij twee zorgaanbieders (Iriszorg en het Leger des Heils). Dit gebeurt middels het leveren van casemanagement, de inzet van een ervaringsdeskundige, voor aansturing en expertise, de inzet van een flexbudget en de inzet van een time-outvoorziening. Na sluiting loopt deze zorgaanpak door al wordt nauwlettend gevolgd wat nodig is.

Met Iriszorg en het Leger des Heils wordt direct het gesprek aangegaan over de sluiting van de tippelzone (en dus ook huiskamer de Cirkel) en de communicatie naar de sekswerkers.

Veiligheid van de locatie en direct omgeving

De locatie van de tippelzone wordt extra onder surveillance opgenomen. In een uiterste situatie zal de locatie ook worden afgeschermd door beveiliging en/of door betonblokken. Wij verwachten dan dat geen verdere bijzondere inzet nodig is van politie en/of handhaving.

Financiën

Sluiting van de tippelzone levert een besparing op in de kosten die nu gemaakt worden voor de loods, huiskamer de Cirkel, de beveiliging op de tippelzone en schoonmaak en

onderhoud van de loods op de tippelzone. De kosten van de Zorgaanpak lopen gewoon door.

Vervolg

- Informatieve brief versturen naar de geregistreerde straatsekswerkers. Deze brief ligt klaar zodat deze direct na het besluit kan worden verzonden.
- Persbericht versturen.
- Medewerkers afdeling Veiligheid, Handhaving en toezicht worden geïnformeerd over de sluiting van de tippelzone.
- Uitvoerende partijen (IrisZorg en Leger des Heils) en doelgroep worden ingelicht direct na het besluit van het college.

Bijlage(n)

1. Raadsbrief
2. Intrekkingsbesluit
3. Uitspraak rechtbank

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 18 april 2024
Onderwerp Intrekken aanwijzingsbesluit

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over het door het college vastgestelde besluit van 2 juli 2024 om het aanwijzingsbesluit Toppelzone van 22 maart 2022 in te trekken en daarmee de toppelzone voorlopig te sluiten. De aanleiding om dit besluit te nemen is de uitspraak van de rechtbank met betrekking tot de twee geweigerde registraties. Dit besluit heeft gevolgen voor de stad, de bezoekers van de toppelzone, de straatsekswerkers zelf en de Zorgaanpak van deze doelgroep. In eerdere brieven hebben wij u op de hoogte gehouden over de Zorgaanpak Straatsekswerkers (zie brief 23 februari 2021, 6 juli 2021 en 12 juli 2022), het huidige beleid en de juridische ontwikkelingen.

In deze brief benoemen wij de gevolgen en risico's van het genomen collegebesluit voor de stad.

Historische context

In 2007 is de registratieplicht opgenomen in het aanwijzingsbesluit Toppelzone. Dit had enerzijds tot doel om de overlast terug te dringen en de toppelzone beheersbaar te houden en anderzijds de straatsekswerkers –wanneer nodig- toe te leiden naar zorg. Op deze wijze bood de toppelzone een relatief veilige werkplek.

In 2022 is het beleid geactualiseerd. Er is gekozen voor het in stand houden van het huidige beleid met een eenmalige en beperkte uitbreiding; straatsekswerkers konden zich opnieuw registreren voor de toppelzone op basis van een nieuw aanwijzingsbesluit.

Vereisten waren dat de werkers vanaf 1 januari 2020 met regelmaat werkzaam waren op de zone en/of gebruikt maakten van het zorgaanbod.

Met de actualisatie van het beleid bleven bestaande rechten in stand en daarnaast kregen ongeregistreerde straatsekswerkers, die gebruik maakten van het zorgaanbod, toegang tot de toppelzone. Dit betekende ook de keuze voor een beleid gericht op de instandhouding van de uitsterfconstructie die gekoppeld is aan een zorgaanbod. Het ging in 2023 om 18 geregistreerde straatsekswerkers.

Postadres

Gemeente Nijmegen
MO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

5.1.2e
5.1.2e @nijmegen.nl
T 024 5.1.2e

Ons kenmerk

E24.002519

Beheersbaarheid, relatieve veiligheid van de vrouwen en een goede zorgverlening stonden daarbij centraal.

Juridische ontwikkelingen

Op 17 mei jl. diende de rechtszaak rondom twee geweigerde registraties. Deze registraties zijn geweigerd omdat beide registraties niet voldoen aan de in het besluit gestelde voorschriften. Dit leidde tot juridische stappen door de aanvragers. Naast deze aanvragers heeft ook de stichting Bureau Clara Wichmann (BCW) bezwaar gemaakt tegen de twee afwijzingsbesluiten. De rechter heeft het beroep gegrond verklaard en de voorschriften in het Aanwijzingsbesluit Tippelzone, o.a. de registratieplicht in strijd geacht met de privacyregels en per direct onverbindend verklaard. Deze uitspraak heeft directe gevolgen voor de tippelzone; deze wordt namelijk per direct voor eenieder toegankelijk zonder registratie. BCW heeft in het voortraject meerdere malen aangegeven dat zij voorstander zijn van het openzetten van de tippelzone voor alle straatsekswerkers. Om deze reden zullen zij hier ook landelijke bekendheid aan geven. Dit zal een aanzuigende werking hebben en grote risico's met zich meebrengen voor de openbare orde en veiligheid in en rondom de tippelzone.

Voorlopige sluiting

De voorlopige sluiting is noodzakelijk naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank. Door het onverbindend verklaren van de registratieplicht zijn de doelstellingen van het tippelzonebeleid niet meer geborgd. De uitsterfconstructie en het zorgaanbod kunnen niet meer worden gehanteerd zonder een registratieplicht. Daarom is het noodzakelijk om voorlopig de zone te sluiten en in de tussentijd te onderzoeken welke mogelijkheden er nog zijn. Een eventueel alternatief is het openen van de tippelzone met een maximumstelsel. Wij willen op voorhand wel wijzen op de risico's van dit alternatief. Zonder registratie en uitsterfconstructie houdt dit in dat er geen nadere voorwaarden kunnen worden gesteld. De tippelzone blijft dan dus voor een ieder toegankelijk en wordt losgekoppeld van de zorgaanpak. Daarbij kunnen we de reeds op de zone werkzame geregistreerde straatsekswerkers geen voorrang geven.

Aantallen

Op dit moment beschikken 18 straatsekswerkers over een registratie (april 2024). Hiervan maken 11 straatsekswerkers gebruik van de tippelzone en de huiskamer. Van deze 11 straatsekswerkers werken er 5 zeer regelmatig op de tippelzone. De overige 6 straatsekswerkers werken een paar dagen per maand op de tippelzone, variërend van 1-2 dagen per maand (3 straatsekswerkers) tot 4-7 dagen per maand (3 straatsekswerkers). Zij bezoeken allemaal de huiskamer.

Gevolgen en risico's bij sluiting tippelzone

Het intrekken van het aanwijzingsbesluit Tippelzone waarbij het niet langer toegestaan is om te tippelen in Nijmegen biedt kansen en risico's.

Wat zijn deze mogelijke gevolgen en risico's van sluiting?

- Het tippelen kan zich verplaatsen naar een ander deel/delen in de stad waarbij overlast voor inwoners en openbare ordeproblemen kunnen ontstaan. Ook een toename van agressie, misbruik en geweld tegen straatsekswerkers kan het

gevolg zijn. Straatsekswerkers blijven zoeken naar andere plekken om te kunnen tippelen. Sluiting van de tippelzone in de coronatijd zorgde ervoor dat de straatsekswerkers in de omgeving van de huidige zone naar klanten zochten. Een ander opvallend feit was dat in deze lockdown-periodes meerdere straatsekswerkers een andere weg zijn ingeslagen/ gestopt zijn.

- Het zonder registratieplicht openhouden van de tippelzone betekent dat de Nijmeegse tippelzone open staat voor alle straatsekswerkers van Nederland (en Europa). Omdat wij op dit moment een van de weinige gemeenten zijn die nog een tippelzone kent, zal dit een grote aanzuigende werking met zich meebrengen. De doelstellingen die wij tot nu toe voor ogen hebben met de tippelzone, namelijk het beheersbaar houden van de openbare orde en het bieden van een intensieve zorgaanpak is niet meer mogelijk zonder een registratieplicht. Ook is het niet meer mogelijk een uitsterfconstructie te hanteren zonder registratieplicht. Er zullen grote openbare ordeproblemen ontstaan in en rondom de zone als er zonder registratie getippeld mag worden. De risico's van een tippelzone zonder registratieplicht en daarmee dus zonder toezicht en controle zijn vele male groter dan de risico's van de sluiting van de zone.

Handhaving openbare orde en veiligheid

De sluiting van de tippelzone heeft mogelijk, vooral in de eerste periode, gevolgen voor de openbare orde en veiligheid in de omgeving van de tippelzone. Zoals gezegd verwachten wij dat de openbare ordeproblemen en verplaatsingseffecten die eventueel zullen ontstaan door een sluiting van de tippelzone vele malen kleiner zullen zijn dan de problemen die zullen ontstaan bij het openhouden van de tippelzone zonder registratieplicht. Het gaat maar om een relatief kleine groep straatsekswerkers die nog een registratie heeft voor de tippelzone. Bovendien maakt maar een klein gedeelte van deze geregistreerde straatsekswerkers daadwerkelijk regelmatig gebruik van de tippelzone. Om deze reden verwachten wij dat wij eventuele verplaatsingseffecten en het illegale tippelen als gevolg van de sluiting van de tippelzone met de reguliere middelen kunnen bestrijden. Onze focus zal met name gericht zijn op de voortzetting van de zorgaanpak voor deze doelgroep.

Op basis van de APV kan er worden opgetreden tegen illegaal tippelen en kunnen er eventueel ook aanvullende maatregelen worden opgelegd zoals verblijfsontzeggingen om herhaling te voorkomen. Dit zijn reguliere middelen die al worden ingezet bij illegaal tippelen. Verder zullen wij indien nodig fysieke maatregelen treffen rondom de tippelzone om overlast voor de omgeving te voorkomen.

Voortzetting Zorgaanpak

De zorgaanpak is een specifiek voor de doelgroep ontwikkelde aanpak, gericht op de meest kwetsbare straatsekswerkers, voor wie het in het kader van hun gezondheid en veiligheid dringend gewenst is om maatwerk te bieden. De nadruk van het maatwerk ligt op het bieden van rust en stabiliteit en het bieden van ondersteuning om bijvoorbeeld af te kicken van een harddrugsverslaving, met als doel te komen tot ruimte voor lotsverbetering. Lotsverbetering betekent in dit geval het bieden van ondersteuning bij de individuele zorgvraag van de straatsekswerker, op gebied van onder andere huisvesting, behandeling,

aandacht voor welzijn of fysieke verzorging. Het belangrijkste doel van de zorgaanpak is het bevorderen van contact met de doelgroep, gericht op het belang van het bieden van begeleiding en rust, en (secundair) mogelijk een toekomst buiten de straatprostitutie. De uitvoering van de zorgaanpak is georganiseerd vanuit een vast team van professionals met passende expertise en met inzet van ervaringsdeskundigen.

Concreet biedt de Zorgaanpak:

- Begeleiding door casemanagers (STAP-team) en een ervaringsdeskundige.
- Time-outvoorziening
- Een flexibel budget beschikbaar voor de aanpak.

Huiskamer de Cirkel

Aan Tippelzone 'De loods' is huiskamer de Cirkel gekoppeld, waar de straatsekswerkers terecht kunnen voor opvang gedurende de avonduren. Er is daar ruimte voor contact, voorlichting over veilig werken en middelengebruik. Daar vinden ook de periodieke SOA-controles en verstrekking van anticonceptie plaats uitgevoerd door de GGD. Met het sluiten van de tippelzone verdwijnt ook de Cirkel en dus een vindplaats van deze doelgroep voor de hulpverleners. Al is de tippelzone met huiskamer niet de enige vindplaats. Andere vindplaatsen zijn het MFC, KISS, SOA-poli (GGD). Het bieden van een inloofunctie voor voorlichting over veilig werken middelengebruik en contact kan mogelijk op een andere plek gaan plaatsvinden. Dit dient nader onderzocht te worden.

Concreet:

- Na voorlopige sluiting van de tippelzone zetten we de Zorgaanpak voort door het bieden van zorg aan alle sekswerkers, woonachtig, in Nijmegen.
- We blijven sekswerkers motiveren en ondersteunen om uit het straatsekswerk te stappen.
- Eventuele openbare ordeproblemen als gevolg van de sluiting van de tippelzone zullen wij bestrijden met de reguliere middelen.

Vervolg

Na het zomerreces informeren wij u over het verloop van de sluiting en het alternatief van een tippelzone met een maximumstelsel. .

Tot slot

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over de sluiting van de tippelzone en de vervolg inzet voor de straatsekswerkers in onze stad.

Hoogachtend,

College van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
Gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester

Intrekkingsbesluit Aanwijzingsbesluit Toppelzone

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen,

Gelet op artikel 3:19 lid 2 van de APV;

Besluit:

1. Het Aanwijzingsbesluit Toppelzone d.d. 22 maart 2022 in te trekken.
2. Het besluit treedt in op 3 juli 2024.

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 2 juli 2024

A.P.W. van de Klift
Gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
Burgemeester

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 6
Wet open overheid	Art. 5.2	Persoonlijke beleidsopvattingen	1, 2